

Земельна реформа в Україні та зарубіжних країнах:

анотований бібліографічний список

2020. – Вип. 2 (лютий). – 15 с.

1. Актуальні шляхи удосконалення українського законодавства : зб. тез наук. доп. і повідомл. X Всеукр. наук.-практ. конф. науковців, практикуюч. юристів, аспірантів та студентів, (м. Харків, 16 листоп. 2019 р.) / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Юрид. клініка ; [редкол.: В. П. Янишен, Я. О. Токарь, М. Р. Рудковська]. — Харків : Право, 2019. — 217 с.-
Шифр зберігання в Бібліотеці: A802460 *Зі змісту: Правові засади використання земель сільськогосподарського призначення на підставі договору про встановлення емфітевзису / М. В. Драган. – С. 25-29.*

2. Гаврись П. О. Актуальні питання впровадження ринку землі та проведення земельної реформи в Україні / П. О. Гаврись, О. М. Гаврись // Бізнес Інформ. — 2019. — № 11. — С. 179-186.*Обґрунтовано прогноз негативних наслідків від негайного та безумовного зняття мораторію. Зокрема, очікується, що цей крок призведе до концентрації основної маси земельних угідь у власності невеликої кількості великих інвесторів, і, як наслідок, до зниження продуктивності використання землі сільськогосподарського призначення через використання землі для виробництва сільськогосподарської продукції з більш низькою доданою вартістю порівняно з малими та середніми фермерськими господарствами. Також прогнозуються такі довгострокові негативні соціально-економічні наслідки, як зниження зайнятості сільського населення та, як результат, — створення передумов для подальшої міграції працездатного населення за кордон. Визначено принципові відмінності між простим зняттям мораторію та проведенням повноцінної земельної реформи.*

3. Глобальні принципи фінансового, облікового та аналітичного забезпечення аграрного сектора економіки : матеріали Міжнар. наук.-

практ. конф., 8 - 9 листоп. 2018 р. / Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, Ф-т обліку і фінансів. — Харків : ХНАУ, 2018. — 458 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: A801963-1** *Зі змісту : Воспроизводство земельных ресурсов в Республике Беларусь / Е. П. Державцева. — С. 276-279.*

4. **Головін Р. Як мертвому поправки** / Роман Головін // Дзеркало тижня. — 2020. — 1 – 7 лют. (№ 1280). — [Електронні дані]. *Йдеться про те, як змінився законопроект про обіг землі до другого читання і чи вистачить голосів для його прийняття. Зауважено, що загалом Комітет з питань аграрної та земельної політики начебто розглянув 4018 поправок: для початку "механічно" скоротив їх до 2385, прибравши півтори, а потім — лише до дев'яти, викинувши решту, без будь-яких обговорень. Більшість із зазначених дев'яти поправок — суто технічні.* Текст:

<https://dt.ua/macrolevel/yak-mertvomu-popravki-337565 .html>

5. **Губрієнко Р. Землю – продати, фермерів – залишити без підтримки** / Роман Губрієнко // Поділ. вісті (Хмельницький). — 2020. — 9 січ. (№ 2). — С. 1, 3. *Зазначено, що в проекті Держбюджету на 2020 рік вперше за час існування системи субсидування АПК аграрії можуть втратити підтримку держави. Адже у бюджеті прописана тільки одна стаття щодо підтримки аграріїв. З державного кошторису направлять 4, 4 мільярда гривень для компенсації фермерам витрат на купівлю землі. Це істотно менше 5, 9 мільярда, які були закладені на субсидії аграріям в поточному році. Проаналізовано нововведення. Наголошено, що з початку року може зникнути багато державних програм, що стимулювали дрібних і середніх гравців аграрного ринку. Зазначено, що згортаючи ці програми, держава фактично відмовляється від ідеї формування стійкої фермерської спільноти. Акцентовано увагу на земельному законопроекті № 2178-10 "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення", який підтримав Комітет Верховної Ради з питань аграрної політики. Зазначено, що, згідно з документом, ринок землі буде виписаний під інтереси закордонних покупців і вітчизняних*

агрохолдингів. Текст: <http://pvisti.info/economy/5657-zemliu-prodaty-fermeriv-zalyshyty-bez-pidtrymky>

6. **Гуцуляк В. М. Ландшафтні комплекси та еколого-економічна оцінка земель (на прикладі Прикарпаття) :** монографія / В.М. Гуцуляк, А.І. Невснченко; Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці, 2018. – 232 с. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : A803060** Подано характеристики ландшафтних комплексів окремих територій Прикарпаття. Здійснено аналіз їх природних ресурсів для прикладних цілей. Обґрунтовано пропозиції щодо оптимізації методичних прийомів еколого-вартісного оцінювання земель поселенських ландшафтів, використання результатів аналізу геоecологічних умов при спеціальному картографуванні земельно-кадастрових одиниць на ландшафтній основі.

7. **Дзядикевич Ю. В. Напрями покращення землеустрою та землекористування в Україні /** Ю. В. Дзядикевич, І. В. Любезна, Р. І. Розум // Сталій розвиток економіки. — 2019. — № 1. — С. 172-177. Обґрунтовано, що для успішного землекористування необхідно економічно заохотити власників землі та землекористувачів до самостійного проведення заходів, які передбачають раціональне використання й охорону земель.

8. **Дуюнова Т. В. Функції та ефективність систем економічної безпеки в менеджменті аграрних підприємств /** Т. В. Дуюнова // Актуал. проблеми інновац. економіки. — 2019. — № 1. — С. 85-91. Проаналізовано стан економічної безпеки аграрних підприємств України. Визначено умови достатності рівня економічної безпеки підприємств аграрного сектора в регіоні. Здійснено міжрегіональне зіставлення рівня життя населення. Надано характеристики рейтингового розподілу у загальному обсязі виробництва основних продуктів аграрного сектору в регіональному розрізі. Розглянуто комплексний вплив кількісного виміру факторів на рівень економічної безпеки вітчизняних підприємств аграрного сектора.

9. **Дядюк Є. Про пайовика замовте слово ... Що потрібно знати, щоб себе захистити? /** Євген Дядюк // Юрид. газ. — 2020. — 28 січ. (№ 2). —

С. 13, 18 – 19. Зазначено, що за умови "стрімкості" впровадження земельної реформи, відсутності системної роботи державних інституцій з тривалого моніторингу, аналізу та охорони прав дрібних землевласників, а також відсутності комплексного правового регулювання вільного обігу земель, з 2020 року кількість судових справ зі спорів, які виникають із земельних відносин, матиме тенденцію до збільшення, до того ж вони ставатимуть більш складними. За словами автора статті, враховуючи складність земельних спорів, нерідку відсутність своєчасного і повного оформлення прав на спірні земельні ділянки та необхідність заявлення комплексності позовних вимог, проблемним моментом залишатиметься визначення юрисдикції земельних спорів та формування доказової бази. Текст: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/zemelne-agrarne-pravo/pro-payovika-zamovte-slovo-shcho-potribno-znati-shchob-sebe-zahistiti.html>

10. **Захист прав дітей і молоді : світ та Україна** : матеріали І Міжнар. наук. конф. учнів, студентів, аспірантів (до 70-річчя Заг. декларації прав людини), м. Одеса, 7 груд. 2018 р. / Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Соц.-прав. ф-т, Студент. наук. т-во соц.-прав. ф-ту ; [уклад. О. І. Босак та ін. ; за заг. ред. Г. І. Чанишевої]. — Одеса : Фенікс, 2018. — 321 с.- **Шифр зберігання в Бібліотеці: А802439** Зі змісту: Проблеми правового регулювання сільськогосподарського районування земель в Україні / Л. І. Гадзюк. — С. 38-42; Земельна політика держави як одна з ключових умов забезпечення прав людини / Ю. М. Журавель. — С. 99-102; Щодо питання вирішення земельних спорів / Ю. А. Кулакевич. — С. 131-135; Проблемні аспекти правового регулювання земельного сервітуту за законодавством України / А. А. Лашко. — С. 139-142; Набувальна давність як спосіб реалізації прав на землю громадянами України / Є. В. Максютенко. — С. 157-161; Екологізація земельного законодавства як засіб забезпечення екологічно безпечного середовища для життя і здоров'я людей, дітей та молоді / Г. Є. Олійник. — С. 187-190; Правове забезпечення гарантій прав на землю / Є. О. Сорочинська. — С. 248-251; Спадкування земельних ділянок є зачатою, але ще

не народженою дитиною / К. О. Соловей. – С. 262-265; Проблеми добросусідства у земельному сервітуті / А. А. Стогіла. – С. 276-280; Надання земельних ділянок у власність та користування за відсутності містобудівної документації / В. В. Харлов. – С.284-287; Проблеми примусового відчуження земельних ділянок з мотивів суспільної необхідності / А. А. Шуляк. – С. 308-311; Правові засади примусового відчуження земельних ділянок в Україні / А. В. Щербань. – С. 311-314.

11. Здирко Н. Г. Бухгалтерський облік земель сільськогосподарського призначення в Україні: історія становлення та розвитку / Н. Г. Здирко, С. М. Остапчук, Н. Г. Царук // Облік і фінанси. — 2019. — № 3. — С. 20-33. *Автори прийшли до висновку, що після впровадження ринку землі увага до бухгалтерського обліку земель сільськогосподарського призначення в Україні буде поступово послаблюватися, а науковій спільноті буде ще важче доводити суспільству, керівництву країни, органам методологічного впливу і підприємствам-землекористувачам необхідність прийняття окремої методології бухгалтерського обліку земель сільськогосподарського призначення.*

12. Зигрій О. Законодавче забезпечення процесу становлення та функціонування ринку землі в Україні / О. Зигрій // Актуал. проблеми правознавства : зб. наук. пр. юрид. ф-ту Терноп. нац. екон. ун-ту. — Тернопіль, 2019. — Вип. 2(18). — С. 117-122. — *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15483-2(18)* *Розглянуто питання щодо проведення земельної реформи в Україні. Висвітлено переваги і недоліки дії мораторію та введення ринку землі. Проведено детальний аналіз впливу відкриття ринку сільськогосподарських земель на економічний добробут і потенційний прибуток (збиток) різних зацікавлених сторін.* Текст:

<http://app.tneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/04/2-2019.pdf>

13. Іванюк Т. Л. Сутність поняття земельні відносини / Т. Л. Іванюк // Інновац. економіка. — 2019. — № 3/4. — С. 45-51. *Зазначено, що розвиток земельних відносин полягає в ефективному впровадженні земельної*

реформи, що включає спрямованість державної політики на економічно-правове, екологічно безпечне та високотехнологічне користування землею. Від оперативної реалізації цих перетворень буде залежати рівень економічної кризи та подальший вихід з неї. Фахівці все частіше наголошують, що земля як природний ресурс, є обмеженою, тому досить є важливим її ефективне використання. Земельні відносини є складною категорією, тому, незважаючи на те, що навколо цього поняття точиться досить жвава дискусія, єдиного підходу до трактування ні в економічній, ні в юридичній, ні в науковій літературі не існує.

14. **Ільченко В. Замінована земля** / В'ячеслав Ільченко // Дзеркало тижня. — 2020. — 1 – 7 лют. (№ 1280). — [Електронні дані]. *Йдеться про розгляд поправок до законопроекту №2178-10. Зазначено, що законопроект порівняно із початковим варіантом, прийнятим за основу у першому читанні, містить кілька суттєвих поправок, однак у ньому так і не запроваджено жодного запобіжника від масового скуповування землі, а попри те, що ліміт сукупного землеволодіння було знижено, він навіть полегшує масове скуповування земель як іноземними юридичними особами, так і вітчизняними вертикально орієнтованими агрохолдингами.* Текст: [https://dt.ua/internal/zemlya-na-bagnetah-337952 .html](https://dt.ua/internal/zemlya-na-bagnetah-337952.html)

15. **Калінчик М. У фокусі – фермери** / Микола Калінчик // День. — 2020. — 11 лют. (№ 24). — С. 8, 9. *У контексті можливого ухвалення Верховною Радою України Закону "Про обіг земель сільськогосподарського призначення" зазначено, що з цього приводу відбулися Всеукраїнські громадські слухання на тему: "Реалізація концепції розвитку фермерських господарств та сільськогосподарських кооперативів на 2018—2020 роки", де у фокусі бачення майбутнього села та основних стратегічних напрямків розвитку поставлено вирішення проблем власності на землю на основі створення відповідних умов господарювання. Наведено коментарі фермерів, керівників сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, власників особистих селянських господарств, керівників підприємств, голів місцевих*

громад із різних куточків України, науковців, депутатів різних рівнів, представників міжнародних організацій, представників аграрної освіти, засобів масової інформації щодо створення сприятливого середовища для розвитку сімейних фермерських господарств. Текст:

<https://day.kyiv.ua/uk/article/ekonomika/u-fokusi-fermery>

16. **Костенко С. О. Земельний банк в Україні – бути чи не бути: аналіз з точки зору перспективного законодавства** / С. О. Костенко // *Право України*. — 2019. — № 34. — С. 42-47. Досліджено діяльність Державного земельного банку в Україні, причини його ліквідації та розкрито прогностичне бачення розвитку правовідносин у сфері надання пільгових кредитів на купівлю земель сільськогосподарського призначення з точки зору перспективного законодавства. Встановлено, що найоптимальнішим варіантом розвитку відповідних правовідносин є здешевлення державою в особі Аграрного фонду таких кредитів для малих та середніх аграрних товаровиробників та внесення змін у відповідне законодавство.

17. **Кулинич А. Земля у спадок : чи переходять права постійного користування с.-г. землями нащадкам фермера?** / Антон Кулинич // *Юрид. газ.* — 2020. — 28 січ. (№ 2). — С. 42 – 43. Зазначено, що перед вітчизняними фермерськими господарствами дедалі частіше постають проблеми, пов'язані зі спадкуванням земель сільськогосподарського призначення, наданих у постійне користування засновникам таких господарств. Відсутність чіткого регулювання процесу переходу права постійного користування земельною ділянкою, наданою в постійне користування засновнику фермерського господарства, у разі смерті такої особи призводить до випадків припинення користування такою ділянкою фермерським господарством за позовами органів прокуратури чи за розпорядженнями обласних управлінь Держгеокадастру України. Текст: <http://jur-gazeta.com/publications/practice/zemelne-agrame-pravo/zemlya-u-spadok.html>

18. **Матеріали I Міжнародної науково-технічної конференції "Дорожньо-будівельний комплекс: проблеми, перспективи, інновації", 15 листоп. 2019 р.** — Харків : Панов А. М., 2019. — 256 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A803272.** *Зі змісту: Застосування цифрових технологій при закріпленні меж земельних ділянок / С. В. Бізікін. — С. 33-37; Геоінформаційні технології в землеустрої та кадастрі / І. Л. Перович, Р. В. Пересоляк, Т. В. Мартинюк. — С. 210-213; Геоінформаційне забезпечення використання і охорони земель / О. Я. Петренко. — С. 213-217; Автоматизація процесу формування форм адміністративної звітності з кількісного обліку земель / М. О. Пілічева, Ю. Р. Калембет. — С. 217-209; Просторове планування землекористування / В. В. Тимошевський, Г. І. Шарий, Т. І. Тимошевська. — С. 238-242.*

19. **Матеріали IV Всеукраїнської наукової конференції "Геодезія, землеустрій, геоінформатика в Південному регіоні: сучасний стан та перспективи розвитку", 17 - 19 жовт. 2019 р.** / [редкол.: А. В. Ковров та ін.]. — Одеса : ОДАБА, 2019. — 192 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : A801961.** *Зі змісту: Точність визначення площі земельної ділянки за полюсним методом / С. Д. Крючок, Л. С. Мамонтова, Ю. В. Щербак. — С. 43-45; Оцінка ефективності використання земель сільськогосподарського призначення / Т. Ю. Арзуманян, В. В. Чуприна, А. С. Хібовський. — С. 115-118; Землевпорядне забезпечення сталого використання земель сільськогосподарського призначення / Т. Є. Калина, А. С. Козинець, Ю. С. Бурлака. — С. 136-141; Охорона земель в контексті збалансованого природокористування / Т. Є. Калина, С. Д. Шушулков, І. С. Власов, А. О. Мазур. — С. 142-145; Проблеми державного земельного кадастру в Україні / Т. М. Кушнірук. — С. 146-149; До питання земельної реформи в Україні / В. Д. Олійник, С. П. Колиханін. — С. 159-160; Охоронний аспект землекористування / С. М. Смирнова, П. Ю. Косов. — С. 168-170.*

20. **Мосунов Ю. Міжнародні аграрні розписки: валютний аспект** / Юрій Мосунов // Юрид. газ. — 2020. — 28 січ. (№ 2). — С. 25. *Зазначено,*

що аграрні розписки здобули розповсюдження на українському ринку та продовжують підтверджувати свою практичну ефективність. Вказано, що перспективи розвитку аграрних розписок як інструменту полягають у поширенні їх використання іноземними інвесторами, що дозволить значно збільшити обсяг залученого фінансування до аграрної галузі. Набрання чинності Законом "Про валюту і валютні операції" спростило використання так званих міжнародних аграрних розписок, за якими кредитором виступає компанія-нерезидент. Текст: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/zemelne-agrarne-pravo/mizhnarodni-agrarni-rozpiski-valyutniy-aspekt.html>

21. **Ніколаєв А. Грошова оцінка землі** / Анатолій Ніколаєв // Новий день (Херсонщина). — 2020. — 20 січ. (№ 4). — С. 3. Подано інформацію, що значення коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки сільськогосподарських угідь, земель населених пунктів та інших земель несільськогосподарського призначення за 2019 рік становить 1, 0. Зазначено, що коефіцієнт індексації нормативної грошової оцінки земель застосовується кумулятивно, залежно від дати проведення оцінювання земель. За словами завідувачки сектору взаємодії зі ЗМІ та громадськістю ГУ Держгеокадастру у Херсонській області Наталії Гаврилюк, тим орендарям, які отримали витяги про нормативну оцінку сільськогосподарських угідь за межами населених пунктів у 2019 році, зараз брати нові витяги немає необхідності, оскільки оцінка не змінилася. Що ж стосується ділянок у межах населених пунктів, то протягом 2019 року у Херсонській області лише сім населених пунктів затвердили нову нормативну грошову оцінку.

22. **Олексіюк М. Господар ринку: фінальний текст земельної реформи** / Максим Олексіюк // Юрид. газ. — 2020. — 28 січ. (№ 2). — С. 16 – 17. Йдеться про проект Закону № 2178-10 "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення". Зазначено, що Європейський суд з прав людини виділяє три

основні умови: ефективне сільськогосподарське виробництво, уникнення надмірної концентрації землі в одних руках та уникнення потрапляння землі до рук гравців, інтереси яких не пов'язані з місцевою громадою. Вказано, що проект № 2178-10 дозволяє одній особі концентрувати в одних руках більше ніж 10 тис. га землі – це територія кількох сільських громад. Проект жодним чином не обумовлює необхідність зв'язку власника землі з місцевою громадою. Також проект ні словом не згадує про охорону земель. В проекті указано, що банки, в тому числі з іноземним капіталом, можуть набувати у власність необмежену кількість землі.

Текст: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/zemelne-agrarne-pravo/gospodar-rinku-finalniy-tekst-zemelnoyi-reformi.html>

23. **Пархомчук Т. Довбання кремлівським молотком, або Як не прогавити «ввічливих земельних чоловічків»** / Тетяна Пархомчук // Україна молода. — 2020. — 7 - 8 лют. (№ 14). — [Електронні дані]. Йдеться про пленарне засідання Верховної Ради України 6 січня 2020 року, на якому розглядався у другому читанні законопроект про ринок землі. Положеннями законопроекту № 2178-10 про обіг земель сільськогосподарського призначення в редакції до другого читання вже обмежено коло суб'єктів права власності на землі. Тобто не всім нинішнім землекористувачам дали можливість придбати оброблювані землі, що ставить під загрозу їх подальше ведення сільськогосподарської діяльності, а також матиме негативні наслідки і для економіки України. Фахівці стверджують, що й ті землекористувачі, які включені до переліку суб'єктів права власності, не мають гарантій у викупі тих земельних ділянок, які вони обробляють. Адже в законопроектах, які впроваджуватимуть ринок землі, відсутні чіткий механізм та процедура реалізації переважного права на придбання земельних ділянок, та навіть не визначено, хто має таке право. Прийняття Закону про відкриття ринку землі в Україні залишається невирішеним, непродуманим, загрозливим і чутливим питанням для безпеки України.

Текст: <https://www.umoloda.kiev.ua/number/3563/180/143057/>

24. **Правила по веденню** // Юрид. практика. — 2020. — 11 февр. (№ 6). — [Електронні дані]. Зазначено, що 16 січня 2020 року вступив в силу *антирейдерський закон*, який вносить, зокрема, зміни до Земельного кодексу України, доповнюючи його статтею 126¹, яка встановлює новий порядок поновлення договорів оренди землі, в Закон України "Про оренду землі" в частині права орендодавця встановити обов'язкову нотаріальну форму договору (нове обтяження), введення додаткової істотної умови в договір оренди, введення нових правил розрахунку терміну дії договору оренди, а також переважного права на поновлення договору оренди землі на новий строк, до Закону України "Про державний земельний кадастр" щодо взаємодії бази даних кадастру та Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та нових підстав для скасування державної реєстрації земельної ділянки в кадастр. Текст: <https://pravo.ua/articles/pravila-po-vedeniju/>

25. **Правове життя сучасної України** : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 17 трав. 2019 р. : у 2 т. / Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Півден. регіон. центр НАПрН України ; [відп. ред. Г. О. Ульянова]. — Одеса : Гельветика, 2019. — Т. 1. — 720 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А800888-1** Зі змісту: *Політико-правовий напрям реформування аграрно-земельних відносин в Україні* / І. І. Каракаш. — С. 591-595; *Скасування державної реєстрації права оренди землі* / А. Й. Годованюк. — С. 613-616; *Правові особливості складу земель сільськогосподарського призначення* / Н. В. Локтєва-Маклашова, М. О. Майстренко. — С. 618-622; *Правові підстави примусового припинення прав на земельну ділянку* / Є. О. Платонова. — С. 622-624.

26. **Римське приватне право: здобутки європейські та глобальні** : матеріали Міжнар. колоквиуму, Одеса, 27 жовт. 2018 р. / Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Каф. цивіл. права ; [за заг. ред. Є. О. Харитонova ; упоряд.-уклад.: К. І. Спасова]. — Одеса : Фенікс, 2018. — 141 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А802378** Зі змісту: *До питання співвідношення суб'єктивного*

права на забудову та суб'єктивного права на землю / К. Д. Пономаренко. — С. 123-126.

27. Сьомкіна Т. В. Роль інформаційного забезпечення у диверсифікаційній діяльності підприємств АПК / Т. В. Сьомкіна, О. М. Згурська // Агросвіт. — 2019. — № 21. — С. 8-14. *Проаналізовано значення інформації як одного із ключових факторів забезпечення конкурентоспроможного агропромислового виробництва. Наголошено на інформаційній підтримці, що визначена як процес інформаційного забезпечення та елемент системи інформаційних ресурсів. Визначено поняття "інформаційні ресурси", як основного фактора забезпечення одержання інформаційних знань, прогнозування та моделювання агротехнологічних процесів для розробки зведеного аналізу економії витрат. Виділено та сформовано методологічну основу впровадження інформаційних технологій.*

28. Тимочко Т. Земельна реформа по-українськи : реалії та потенційні загрози / Т.Тимочко // Еколог. вісн. — 2019. — № 5. — С. 3-5. *Подано матеріали бесіди з головою Всеукраїнської екологічної ліги Тетяною Тимочко про врахування екологічної складової у плановій земельній реформі.*

29. Ткачук В. А. Перспективи розвитку кооперації в аграрному секторі економіки України / В. А. Ткачук, Н. О. Мосійчук // Сталий розвиток економіки. — 2019. — № 2. — С. 5-11. *Запропоновано класифікацію сільськогосподарських кооперативів за особливостями ведення господарської діяльності. Проаналізовано відмінність між виробничими та обслуговуючими кооперативами.*

30. Цирюлик Р. Право приватної власності на земельні ділянки для ведення органічного землеробства / Римма Цирюлик // Підприємництво, госп-во і право. — 2019. — № 9. — С. 95-99. *Здійснено аналіз наукових підходів і норм чинного законодавства, що регламентує особливості права приватної власності на земельні ділянки для ведення органічного землеробства. Аргументовано, що земельні ділянки для*

виробництва органічної сільськогосподарської продукції та сировини рослинного походження можуть використовуватися на різних юридичних титулах – праві власності: приватної, комунальної, державної та колективної, праві постійного користування, праві оренди, праві емфітевзису, а також на різних титулах зобов'язальних прав.

31. **Червоняк С. Поза колом обігу земель сільськогосподарського призначення** / Сергій Червоняк // Юрид. газ. — 2020. — 28 січ. (№ 2). — С. 26 – 27. *Йдеться про необхідність запровадження більш деталізованих правових та економічних механізмів майбутнього ринку сільськогосподарських земель, що враховуватимуть пропозиції фахових спеціалістів. Це допоможе втриматися в колі обігу земель сільськогосподарського призначення найменш захищеним його учасникам.* Текст: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/zemelne-agrarne-pravo/poza-kolom-obigu-zemel-silskogospodarskogo-priznachennya.html>

32. **Шевцов О. Ринку землі бути ...?** / Олег Шевцов // Юрид. газ. — 2020. — 28 січ. (№ 2). — С. 14. *За словами автора статті, досвід роботи з аграріями дає підстави заявити, що проти відкриття ринку землі виступають ті, хто не має коштів викупити землю, яка обробляється, або ті, кому нав'язана думка, що відкриття ринку землі – це зло. З метою визначення реальної думки аграріїв щодо відкриття ринку землі комітет агропродовольчого бізнесу Співки українських підприємців (який налічує десятки аграрних компаній) загалом підтримує відкриття ринку землі та надання можливості вільно купувати й продавати землю сільськогосподарського призначення.* Текст: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/zemelne-agrarne-pravo/rinku-zemli-buti.html>

33. **Шевчук В. Я. Як подолати рейдерство і корупцію в Україні** / [Василь Якович Шевчук, В. С. Бахуринський]. — Київ : Геопринт, 2019. — 81 с.- **Шифр зберігання в Бібліотеці: А801419** *Викрито типові схеми рейдерства і корупції, що йдуть пліч-о-пліч у найбільш вразливих сферах — нерухомості і землі, які призводять до занепаду країни і бідності населення.*

Показано взаємозв'язки рейдерства і корупції, проникнення рейдерів в ЄДР інших юридичних осіб та реєстрації чужого майна, створення фіктивних організацій та передачі їм нерухомого майна, фізичного захоплення та експлуатації нерухомості, введення в оману судів для їх темного використання у рейдерських схемах

34. **Шерешевські читання "Проблеми цивільно-правового захисту прав власників у сучасних умовах інтеграційного розвитку України"** : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 85-річчю акад. В. В. Луця, [Одеса], 7 груд. 2018 р. / НДІ приват. права і підприємництва ім. Ф. Г. Бурчака НАПРН України, Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Каф. цивіл. права ; [за заг. ред. Є. О. Харитонова]. — Одеса : Фенікс, 2018. — [Ч. 1 / упоряд.-уклад.: М. В. Кучеренко, В. С. Лоншакова]. — 285 с.- **Шифр зберігання в Бібліотеці: А802394-1** *Зі змісту: Судове рішення як підстава виникнення суб'єктивного цивільного права на забудову чужої земельної ділянки / К. Д. Пономаренко. — С. 34-37; Захист прав власників земель сільськогосподарського призначення від рейдерства в Україні / К. А. Галдак, В. В. Полюля. — С. 155-158; Правові проблеми користування чужими земельними ділянками / А. В. Платонова. — С. 232-235.*

35. **Яїцький А. Підсумки земельних торгів** / Атанолій Яїцький // Новий день (Херсонщина). — 2020. — 20 січ. (№ 4). — С. 3. *Зазначено, що головне управління Держгеокадастру у Херсонській області організувало в 2019 року земельні аукціони на 206 лотів загальною площею майже 8865 га. З них був реалізований 141 лот площею 6 930, 7 га. Вказано, що стартова ціна реалізованих прав оренди на земельні ділянки становила 5, 3 млн грн. За результатом проведених торгів вартість оренди зросла до 11, 5 млн, що становить у середньому 17,46 % від нормативної грошової оцінки землі. Указано, що найбільша кількість учасників змагалися за права оренди на чотири земельні ділянки у Скадовському, Іванівському, Високопільському районах.*

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко

14 лютого 2020 р.